

PROCEDURY INTERWENCYJNE

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELI ORAZ METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35 poz. 228 z późn. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 11 poz. 109) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35 poz. 230 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 34 poz. 1998)
4. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. nr 30 poz. 179 z późn. zm.)
6. Zarządzenie nr 590/03 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich
7. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. nr 67 poz. 329 z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. nr 26 poz. 226)
9. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. nr 13 poz.110)
10. Rozporządzenie MEN z dnia 15 stycznia 2001r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych (...) (Dz. U. nr 13 poz.109).
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245).
12. Statut Gimnazjum nr 2 im. Janusza Korczaka w Rzeszowie.

&

Informacje dodatkowe

Zgodnie z przepisami Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karane jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie, ułatwianie, umożliwianie innej osobie ich użycia oraz naklanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Czyn karalny, gdy sprawcą jest uczeń, który ukończył lat 13, ale nie ukończył lat 17, obowiązkowe jest powiadomienie policji lub sądu rodzinnego (zastosowanie ma Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r.).

Przestępstwo, gdy sprawcą jest uczeń, który ukończył 17 rok życia, obowiązkowe jest powiadomienie policji lub prokuratora (zastosowanie ma Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r.).

&

Postępowanie w przypadku ucznia nagminnie wagarującego (zgodnie z WSO)

1. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga lub psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca, pedagog lub dyrektor szkoły wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów i przeprowadzając z nimi rozmowę.
3. Wychowawca, pedagog lub dyrektor szkoły są zobowiązani do przeprowadzenia z uczniem indywidualnej rozmowy motywującej do kontynuacji nauki.

W przypadku rażących zaniedbań opiekuńczych ze strony rodziców/prawnych opiekunów, uczeń może zgłosić ten fakt wychowawcy, nauczycielowi, pedagogowi szkolnemu, dyrekcji lub innemu pracownikowi szkoły, którzy zobowiązani są wskazać odpowiednie placówki świadczące pomoc psychologiczno-pedagogiczną lub medyczną.

&

Postępowanie ogólne wobec ucznia-sprawcy czynu karalnego:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest na terenie szkoły i jest znany) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna (rozbój, kradzież, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca jest uczniem innej szkoły i jego tożsamość nie jest znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

Działania interwencyjne

W przypadku uzyskania informacji, że **uczeń**, który **nie ukończył 18 lat** używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działaniach grup przestępczych) podejmuje się następujące kroki:

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy lub dyrektorowi.
2. Wychowawca informuje o każdym fakcie dyrektora i pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem i zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania.
4. Powtórny fakt łamania prawa i regulaminu skutkuje rozmową z rodzicami i uczniem w obecności dyrektora i pedagoga szkolnego – uczeń zostaje bezwzględnie zobowiązany do zaniechania negatywnego postępowania, a rodzice do szczególnego nadzoru nad dzieckiem (w dzienniku lekcyjnym odnotowuje się taką rozmowę).
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich)
6. Szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem lub psychologiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji zgodnie z warunkami określonymi w Ustawie z dnia 26.10.1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich.

&

Procedury postępowania nauczycieli na wypadek zażywania przez ucznia lub posiadania używek oraz przedmiotów niebezpiecznych

- I. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że **na terenie szkoły znajduje się uczeń** będący **pod wpływem alkoholu lub narkotyków** powinien podjąć następujące kroki:
 1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach dyrektora lub wicedyrektora szkoły.
 2. Odizolowuje ucznia od zespołu klasowego, przekazując go ze względów bezpieczeństwa pod opiekę pedagoga. Nie pozostawia ucznia samego (stwarza warunki, w jakich nie będzie zagrożone jego zdrowie lub życie).

3. Dyrektor lub wicedyrektor (w uzasadnionych przypadkach nauczyciel) wzywa lekarza lub pielęgniarkę szkolną w celu stwierdzenia stanu trzeźwości i ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
 4. Obowiązek zawiadomienia rodziców/opiekunów ucznia spoczywa na dyrektorze lub na wicedyrektorze (w uzasadnionych przypadkach na nauczycielu), których zobowiązuje się do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły.
 5. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/opiekunami o pozostawieniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia, bądź przekazaniu go do dyspozycji policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
 6. W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu, jeżeli rodzice/opiekunowie odmawiają przyjazdu po dziecko szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
 7. Jeżeli zdarzenia, w których mowa powtarzają się na terenie szkoły i w środowisku, to świadczy o demoralizacji ucznia i nakłada na szkołę obowiązek powiadomienia o tej szczególnej sytuacji policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
 8. Spożywanie przez ucznia, alkoholu na terenie szkoły stanowi wykroczenie z art. 43 Ustawy z dnia 26.10.1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję i dalszy tok postępowania leży już w kompetencjach tej instytucji.
- II. W przypadku uzyskania informacji, że **18-letni uczeń** ujawnia **objawy demoralizacji**, a nie jest to udział w działaniach grup przestępczych lub popełnienie przestępstwa, nauczyciel postępuje zgodnie z regulaminem szkoły – wnosi o **skreślenie ucznia z listy**.
- III. W przypadku uzyskania informacji o **popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu** lub o **udziale w działaniach grup przestępczych przez ucznia, który ukończył 17 lat**, zgodnie z art. 304 par. 2 kodeksu postępowania karnego. Szkoła, jako instytucja jest zobowiązana do niezwłocznego **powiadomienia prokuratora lub policji**.
- IV. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje **na terenie szkoły** substancję przypominającą wyglądem **narkotyk** powinien podjąć następujące kroki:
1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
 2. Próbuje, o ile to możliwe, ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
 3. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia dyrekcję szkoły i wzywa policję.
 4. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- V. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że **uczeń posiada** przy sobie substancję przypominającą **narkotyk lub niebezpieczne przedmioty** (broń, nóż, kastet, itp.) powinien podjąć następujące kroki:
1. O swoich spostrzeżeniach lub podejrzeniach powiadamia dyrekcję szkoły (lub pedagoga, lub innego nauczyciela).
 2. Dyrektor (lub nauczyciel w obecności innej osoby – wychowawcy lub pedagoga) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, ewentualnie inne przedmioty budzące podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją oraz pokazał zawartość szafki indywidualnej, torby szkolnej i kieszeni we własnej odzieży.
- Dyrektorowi (lub nauczycielowi) nie wolno, nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży, ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.**
3. Jeżeli sprawę prowadzi nauczyciel (lub wychowawca lub pedagog) o swoich spostrzeżeniach lub podejrzeniach powiadamia dyrekcję szkoły.
 4. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia również rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa w szkole.
 5. Gdy uczeń nie chce przekazać substancji na prośbę nauczyciela, ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję.

6. Jeżeli uczeń dobrowolnie wyda nauczycielowi substancję, nauczyciel po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest niezwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję, a całe zdarzenie dokumentuje sporządzając możliwie dokładną notatkę ze zdarzeń wraz z własnymi spostrzeżeniami

&

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą przestępstwa

Nauczyciel będący na miejscu zdarzenia jest zobowiązany do:

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienia jej przez wezwanie lekarza lub pielęgniarki szkolnej w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłocznego wezwania policji w przypadku, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i przesłuchania ewentualnych świadków zdarzenia.

UWAGA: Nauczyciel ma obowiązek sporządzić notatkę służbową ze zdarzenia, do którego zastosował procedury – załączniki nr 1 i 2.

&

Postępowanie nauczyciela w sytuacji powzięcia podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinie ucznia

Informacje dodatkowe

1. Dyrektor realizując zadania wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. z 2011 r. nr 209, poz. 1245), wyznacza na terenie szkoły pedagoga szkolnego lub inną osobę, jako koordynatora działań w tym zakresie.
2. Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do zgłoszenia wychowawcy klasy lub bezpośrednio pedagogowi szkolnemu, podejrzenia dotyczącego stosowania przemocy w rodzinie ucznia (przy zgłoszeniu winien być wypełniony arkusz informacyjny dotyczący ucznia w związku z podejrzeniem przemocy w rodzinie – załącznik nr 1 lub notatka służbowa – załącznik nr 2).

Procedury Do podstawowych zadań szkoły w ramach procedury należy:

1. Diagnoza sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności dzieci.
2. Zapewnienie i zorganizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia ww. osoby.
3. Udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy świadczonej dzieciom przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Pedagog szkolny (wychowawca lub nauczyciel) przeprowadza z dzieckiem rozmowę wyjaśniającą sytuację i sporządza notatkę z rozmowy.
5. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.
6. Następnie, w sytuacji gdy podejrzenie dotknięcia przemocą dotyczy dziecka, wzywa się na rozmowę wyjaśniającą rodzica, opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego lub najbliższą dziecku osobę, nie podejrzewaną o przemoc, w celu wyjaśnienia sytuacji.
7. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się

w obecności pełnoletniej osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. — Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.), zwanej dalej „osobą najbliższą”.

8. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie przez pedagoga szkolnego w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, formularza „Niebieska Karta — A”.
9. W przypadku braku możliwości wypełnienia formularza „Niebieska Karta — A”, z uwagi na nieobecność osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, stan jej zdrowia lub ze względu na zagrożenie jej życia lub zdrowia, wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” następuje niezwłocznie po nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z tą osobą lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej jego wypełnienie.
10. W przypadku, gdy nawiązanie bezpośredniego kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest niewykonalne, wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” następuje bez udziału tej osoby.
11. Wszczynając procedurę, należy podjąć współpracę z MOPS, Policją w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
12. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta — A” - przekazuje się osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, formularz „Niebieska Karta — B”. Wzór formularza „Niebieska Karta — B” stanowi załącznik nr 2do rozporządzenia.
13. Jeżeli osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jest dziecko, formularz „Niebieska Karta — B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
14. Formularz „Niebieska Karta — B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
15. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta — A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.
16. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta — A” pozostawia się u pedagoga szkolnego, u którego dokumentacja jest przechowywana.
17. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
18. Jeżeli w trakcie działań podejmowanych w ramach procedury, zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie, wypełnia się formularz „Niebieska Karta — A” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia i przesyła go do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

Podstawa prawna:

1. Art. 9d ust 2 -Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. Nr 209 poz. 1245).

ARKUSZ INFORMACYJNY DOTYCZĄCY UCZNIA
W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM LUB ZGŁOSZENIEM PRZEMOCY W RODZINIE

Imię i nazwisko ucznia klasa

Szkoła Data wypełnienia arkusza

W arkuszu należy podkreślić wybrane informacje.

1. Opis wyglądu ucznia:

- a) zanedbania w zakresie higieny osobistej, (jakie?),
- b) zadrapania, (jakie?),
- c) zasinienia, (jakie?),
- d) oparzenia, (jakie?),
- e) złamania, (jakie?),
- f) zranienia, (jakie?),
- g) zwichnięcia, (jakie?),
- h) inne urazy lub uwagi dotyczące wyglądu, (jakie?).

2. Zachowanie ucznia:

- a) niepokój, pobudzenie,
- b) wycofanie, zamknięcie w sobie, „dziwny spokój”,
- c) agresywność,
- d) płacz,
- e) inne (jakie?)

3. Posiadane informacje dotyczące form krzywdzenia ucznia:

- a) przemoc fizyczna,
- b) przemoc psychiczna,
- c) zanedbanie,
- d) inne (jakie?),
- e) brak informacji na ten temat.

4. Źródło informacji:

5. Inne informacje istotne w rozpoznawaniu sytuacji ucznia:

.....
Czytelny podpis osoby wypełniającej arkusz

Notatka służbowa sporządzona w dzienniku lekcyjnym (lub dzienniku pedagoga lub w księdze gapowiczów) z rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia okoliczność wagarów lub rażącego łamania regulaminu szkolnego.

Data rozmowy, przedmiot rozmowy, podpis nauczyciela.

Gimnazjum nr 2
im. Janusza Korczaka
w Rzeszowie

KARTA INFORMACYJNA

na okoliczność zdarzenia z udziałem uczniów, które stanowi zagrożenie zdrowia lub życia

Data zdarzenia:		Miejsce zdarzenia:	
Opis zdarzenia:			
Informacja o poszkodowanym/ch (wiek, klasa, sytuacja rodzinna i szkolna):			
Wstępne ustalenie przyczyn zdarzenia:			

Pomoc udzielona poszkodowanemu/ym:

Podjęte działania:

1) wobec poszkodowanego

2) wobec sprawcy:

3) w odniesieniu do organizacji pracy szkoły

.....
czytelny podpis